

حمیدرضا مهدیزاده

تصمیم بی‌سابقه دولت بریتانیا در قرار دادن نام سپاه پاسداران در «فهرست سازمان‌های ممنوعه» که هر لحظه می‌تواند راه را جهت ورود سپاه به لیست «سازمان‌های تروریستی» باز کند، احتمالاً فراتر از یک تغییر تاکتیکی، و نشان‌دهنده بازی دوگانه لندن با واژه «تروریسم» است. از یک‌سو دولت استارمر تحت فشار ترامپ جهت ایفای نقش «متحد سنتی» در تقابل واشنگتن با تهران است و از سوی دیگر لندن متحد استراتژیک کشورهای حوزه خلیج فارس به‌ویژه بحرین و کویت محسوب می‌شود که همچنان زیر ضربات موشکی سپاه پاسداران قرار دارند و از همه مهمتر لندن همچنان بابت فروپاشی د کترین سنتی وزارت خارجه در شکستن خط قرمز «داشتن سفارت» در ایران مقاومت می‌کند. بنابراین واضح است که به واشنگتن و متحدان عربی حوزه خلیج فارس پیام دهد که لندن آماده ایفای نقش «متحد سنتی» آنها در قبال ایران است و از سوی دیگر تهران را بابت کنترل اوضاع و بازگشت به‌میز مذاکره با ایالات متحده بیش از پیش تحت فشار قرار دهد.

لندن سال‌ها با این استدلال که «نباید کانال‌های دیپلماتیک مسدود و سفارت‌خانه‌اش در تهران تعطیل شود»، در برابر فشارهای واشنگتن مقاومت کرده‌اما تلافی جانشینی سیاسی در خانه شماره ۱۰ داونینگ استریت با اوج‌گیری رویارویی نظامی میان سپاه و فرماندهی مرکزی آمریکا طی چند روز گذشته در تنگه هرمز که همچنان هم ادامه دارد، ظاهراً به طرز ناخوشایند این خط قرمز دیپلماتیک را به سوی ذوب کردن سوق می‌دهد.

این گزارش به این پرسشی می‌پردازد که: «چرا لندن همچنان حاضر به بردن سپاه به لیست گروه‌های تروریستی نشده و آیا لیست سازمان‌های ممنوعه؛ ایستگاه میانی یا ابزاری جهت چانه‌زنی با تهران است؟»

یک «هشدار فعال» و نه اقدامی تنبیهی نهایی

برای درک رفتار لندن، ابتدا باید تمایز حقوقی و سیاسی میان «فهرست سازمان‌های ممنوعه» (Proscribed Organizations) و «لیست تروریستی» را درک کرد. بریتانیا با قرار دادن سپاه در ایستگاه اول، در واقع یک «منطقه خاکستری» حقوقی ایجاد کرده است.

این اقدام به دولت کی‌یر استارمر اجازه می‌دهد که بدون پذیرش تبعات سنگین وبازگشت‌ناپذیر «تروریسم‌انگاری» یک نهاد رسمی نظامی، ویرتینی از قاطعیت راه‌نمایش بگذارد.

این حرکت بیشتر یک «هشدار فعال» است تا اقدامی تنبیهی نهایی. واژه «تروریسم» در ادبیات دیپلماتیک بریتانیا، همواره یک متغیر منعطف بوده است؛ ابزاری که بر اساس منافع عالیه پادشاهی متحده تعریف، باز تعریف و گاهی تعلیق می‌شود. لندن با این فرمول‌بندی جدید، به تهران نشان می‌دهد که شمشیر دموکلس تروریسم بیش از هر زمان دیگری به گردن روابط دو جانبه‌نزدیک‌شده، اما هنوز فرو نیاوده است. این تعلیق عامدانه، هسته اصلی بازی انگلیسی با واژه هاست.

گزارش

بقایی:

تفاهم اسلام‌آباد وارد بحران شده است

جنایات شنیعی که انجام شده یک اصل است و مشمول زمان نمی‌شود.
مقابله با بی‌کیفرمانی و ممنویت جنایتکاران یک اصل پذیرفته شده در حقوق بین‌الملل است.
بقایی با تاکید بر پیگیری اجرای عدالت و خونخواهی در ارتباط با شهادت رهبر شهید انقلاب و تک تک ایرانیانی که در جریان این جنگ به شهادت رسیدند، تصریح کرد: این یک اصل جدی و مطالبه همگانی است. حاکمیت و حکومت وظیفه روشنی در این ارتباط دارد و وزارت خارجه نیز بخشی از این روند است.
ما در سطح بین‌المللی از تمام ابزارها و فرصت‌های حقوقی و بین‌المللی خود برای مستندسازی این جنایت‌ها و پیگیری اجرای عدالت استفاده خواهیم کرد.
وی تاکید کرد: در سطح داخلی هم کارهای مهمی باید انجام دهیم، قوه قضایه به عنوان مسئول اجرای پیگیری عدالت، مسئولیت خود را با جدیت پیگیری می‌کند و اقامه دعوا از سوی تک تک عزیزانی که در طول این دو جنگ تحمیلی رهبر شهیدان شدند، آسیب دیدند و با دارایی‌های آنها آسیب دیده است یک بخش اساسی از این فرایند برای اجرای عدالت است.

عبور ایمن کشتی‌ها از تنگه هرمز در گفت‌وگو با طرف عمانی محقق نشد

بقایی درباره ادعاهای مقامات آمریکایی از جمله ترامپ

«توسعه ایرانی» ورود سپاه به «فهرست سازمان‌های ممنوعه» بریتانیا را بررسی می‌کند

بازی تدافعی – سیاسی انگلیس با واژه «تروریسم»

فشار ترامپ و هراس لندن از عقب ماندن از «اتحاد سنتی»

با بازگشت دونالد ترامپ به کاخ سفید، دکترین «فشار حداکثری» با شدتی مضاعف احیا شده است. واشنگتن از متحدان غربی خود، به ویژه بریتانیا، انتظار همسویی بی‌قید و شرط دارد. برای لندن، حفظ «روابط ویژه» (Special Relationship) با ایالات متحده یک ضرورت حیاتی برای امنیت ملی و جایگاه پسا-برگزیت این کشور در جهان است.

دولت حزب کارگر به رهبری استارمر – که نمی‌خواهد در پایان کارش به عنوان حلقه‌ای ضعیف در زنجیره غرب علیه ایران شناخته شود– تحت فشار شدید قرار دارد. تا گام‌های ملموسی بردارد. با این حال، دیپلمات‌های کهنه‌کار «فوراین آفیس» –وزارت خارجه بریتانیا– به‌خوبی می‌دانند که پیروی کورکورانه از استراتژی ترامپ می‌تواند بریتانیا را به درون یک درگیری ناخوaste در خاورمیانه بکشانند. از این رو، ورود به لیست سازمان‌های ممنوعه، بیشتر شبیه به یک امتیازدهی تاکتیکی به واشنگتن است تا عطش کاخ سفید برای اقدام تندتر را موقتاً فرو بنشاند.

سپر دفاعی برای متحدان عرب؛ پیام لندن به بحرین و کویت

ابعاد خاورمیانه‌ای این تصمیم را نمی‌توان نادیده گرفت. بریتانیا پیوندهای نظامی و امنیتی عمیقی با کشورهای شورای همکاری خلیج فارس، به ویژه کویت و بحرین دارد. بحرین میزبان پایگاه نیروی دریایی بریتانیا –سلمان بندر– است و کویت همواره به عنوان یک متحد استراتژیک در محاسبات دفاعی لندن جای داشته است.

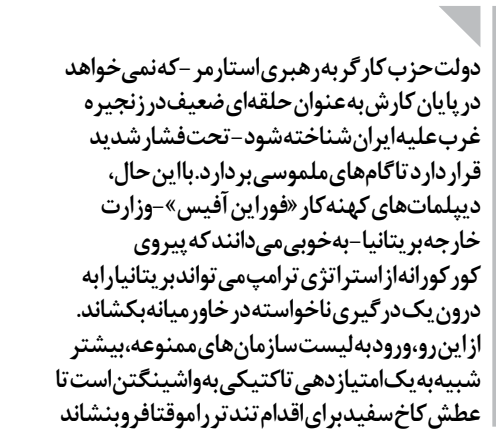
در سایه درگیری‌های شدید اخیر میان سپاه و سنتکام و حملات موشکی و پهپادی تهران که به‌نوعی امنیت پایتخت‌ها و زیرساخت‌های انرژی این کشورها را تهدید می‌کند، لژه بر اندام شرکای عرب لندن افتاده است. بریتانیا با اقدام اخیر خود، یک پیام دوگانه مخابره می‌کند: اول به کشورهای منطقه –ظاهراً اطمینان می‌دهد که لندن در برابر نفوذ منطقه‌ای ایران پشت آن‌ها را خالی نخواهد کرد و دوم، به تهران –ظاهراً– گوشزد می‌کند که امنیت خلیج فارس خط قرمز بریتانیاست. این حرکت هوشمندانه انگلیسی اقدامی تدافعی –سیاسی برای بازگرداندن توازن قوا به نفع شرکای عرب نیز تلقی می‌شود.

سخت‌گیرانه‌تر شدن روابط با ایران؛ خط قرمز خانه شماره ۱۰؛ هراس از فروپاشی دکترین سفارت‌خانه

بزرگ‌ترین مانع لندن برای تروریستی اعلام کردن سپاه، ترسی سنتی و نهادینه شده در وزارت خارجه بریتانیاست: «تعطیلی سفارت و قطع کامل روابط دیپلماتیک». دکترین سنتی «فوراین آفیس» –بر این اصل استوار است که کانال‌های دیپلماتیک باید حتی در تاریک‌ترین زمان‌ها و با سرسخت‌ترین دشمنان باز بمانند.

اگر بریتانیا سپاه پاسداران را رسماً به عنوان یک سازمان تروریستی معرفی کند، از نظر حقوقی و سیاسی، دولت ایران به عنوان حامی مستقیم تروریسم شناخته خواهد شد. پاسخ تهران –همانطور که بارها تهدید کرده– به چنین اقدامی –احتمالاً– اخراج سفیر بریتانیا، تعلیق کامل روابط و بستن سفارت‌خانه‌ها خواهد بود. لندن تجربه تلخ حمله به سفارت خود در تهران در سال ۱۳۹۰ را به یاد دارد و تمایلی ندارد دوباره به آن نقطه بازگردد. از نظر بریتانیا، داشتن یک سفارت‌خانه فعال در تهران، نه یک امتیاز برای ایران، بلکه یک «بده‌مان استراتژیک» و کانالی حیاتی برای حضور در کشوری است که توسط نیروهای مقتدر «روسیه» بزرگ‌ترین سفارت‌خانه ایران را مقابل سفارتش بنا کرده است.

اگر بریتانیا سپاه پاسداران را رسماً به عنوان یک سازمان تروریستی معرفی کند، از نظر حقوقی و سیاسی، دولت ایران به عنوان حامی مستقیم تروریسم شناخته خواهد شد. پاسخ تهران به چنین اقدامی –احتمالاً– اخراج سفیر بریتانیا و بستن سفارت‌خانه‌ها خواهد بود. از نظر بریتانیا، داشتن یک سفارت‌خانه فعال در تهران، یک امتیاز برای ایران، بلکه یک «بده‌مان استراتژیک» و کانالی حیاتی برای حضور در کشوری است که توسط نیروهای مقتدر «روسیه» بزرگ‌ترین سفارت‌خانه ایران را مقابل سفارتش بنا کرده است.

دولت حزب کارگر به رهبری استارمر – که نمی‌خواهد در پایان کارش به عنوان حلقه‌ای ضعیف در زنجیره غرب علیه ایران شناخته‌شود– تحت فشار شدید قرار دارد تا گام‌های ملموسی بردارد. با این حال، دیپلمات‌های کهنه‌کار «فوراین آفیس» –وزارت خارجه بریتانیا– به‌خوبی می‌دانند که پیروی کورکورانه از استراتژی ترامپ می‌تواند بریتانیا را به درون یک درگیری ناخوaste در خاورمیانه بکشانند. از این رو، ورود به لیست سازمان‌های ممنوعه، بیشتر شبیه به یک امتیازدهی تاکتیکی به واشینگتن است تا عطش کاخ سفید برای اقدام تندتر را موقتاً رو بنشاند.

این تنش میدانی شدید، دکترین حفظ سفارت را تحت فشار قرار داده است. اگر کار در تنگه هرمز به یک درگیری تمام‌عیار بکشد، لندن دیگر نخواهد توانست بین واقعیت درگیری نظامی و ژست دیپلماتیک تفکیک قائل شود. به نظر می‌رسد حرارت شعله‌های تنش در خلیج فارس، در حال ذوب کردن تدربجی همان خط قرمز است که دیپلمات‌های انگلیسی سال‌ها از آن پاسداری کرده‌اند. حزب کارگر اکنون خود را در موقعیتی می‌بیند که شاید مجبور شود میان همبستگی نظامی با آمریکا در جنگ خلیج فارس و یا حفظ کانال دیپلماتیک با تهران، یکی را انتخاب کند و مطمئناً انتخاب آن گزینۀ دوم نخواهد بود.

نتیجه‌گیری: فشار برای بازگشت به میز مذاکره

در تحلیل نهایی، امتناع بریتانیا در برداشتن گام نهایی و نبردن سپاه به لیست اصلی تروریسم، ناشی از یک استراتژی «بازدارندگی هدایت‌شده» است. لندن به‌خوبی می‌داند که اعلام تروریسم، آخرین تیر ترکش دیپلماسی است و پس از آن، باید در کنار آمریکازبان اسلحه‌ها را جایگزین زبان گفتگو با تهران کند.

هدف واقعی لندن از این بازی دوگانه با واژه‌ها، نه نابودی پل‌های پشت سر، بلکه وادار کردن تهران به «محاسبه مجدد هزینه –فایده» رفتارهای منطقه‌ای‌اش است. بریتانیا می‌خواهد از یک سو به واشنگتن و پایتخت‌های عربی ثابت کند که متحدی قابل اعتماد است و از سوی دیگر، با اعمال این فشار فزاینده حقوقی، تهران را زیر منگنه قرار دهد تا از شدت تنش‌ها در تنگه هرمز کاسته و راه‌راهی یک سناریوی جایگزین باز کند: «بازگشت به میز مذاکره با ایالات متحده.» در واقع، لندن تمایل دارد نقش پلی را بازی کند که ایران را –حتی تحت فشار– در فضای دیپلماتیک نگه می‌دارد، اما موفقیت این بازی ظریف، بستگی مستقیم به این دارد که آیا شعله‌های جنگ میان سپاه و سنتکام در تنگه هرمز بیشتر از آتش خشم تروریسم‌های دیپلمات در «فوراین آفیس» زبانه خواهند کشید یا خیر؟

کرده، آمریکاست»، گفت: ادعایی که درباره اس‌کورت کشتی‌های تجاری مطرح می‌کنند، خود مؤید اصرار آمریکابر تداوم نامنی در منطقه است. چنین رفتارهایی قطعاً باعث ایجاد اطمینان در کشتیرانی بین‌المللی نخواهد شد و صرفاً به‌ضعیت نامنی موجود دامن خواهد زد.

سخنگوی وزارت خارجه همچنین در پاسخ به سوال راشا تودی مبنی بر اینکه آمریکایی‌ها تصاویر ماهواره‌ای منتشر کردند که نشان می‌دهد ایران در حال بازسازی اماکن هسته‌ای خود است؟ گفت: من این تصاویر را ندیدم و نمی‌توانم در مورد آن اظهار نظر کنم.

وی همچنین در پاسخ به سوال دیگر این خبرنگار مبنی بر اینکه آمریکایی‌ها مدعی هستند که ایران درخواست مذاکره کرده است ولی شما اعلام کردید که درخواستی از سوی ایران مطرح نشده است، گفت: بارها در این مدت اثبات شده است که طرفی که صادقانه مواضع را بیان می‌کند طرف آمریکایی نیست، مطالبی که به عنوان درخواست ایران برای مذاکره مطرح می‌شود، بخشی از بازی روانی طرف مقابل است. مابری کار خودمان متمرکز هستیم و قرار نیست که حواس‌مان به سمت بازی تبلیغاتی دیگران برود، در عین حال که به صورت دقیق این مواضع را رصد می‌کنیم و در صورت لزوم موضع‌گیری می‌کنیم.

سخنگوی وزارت خارجه همچنین در پاسخ به سوالی در رابطه با اخبار منتشرشده مبنی بر سفر لاوروف به تهران خاطر نشان کرد: این سفر در حال برنامه‌ریزی است و هر زمان که تاریخ و زمان آن مشخص شد، آن را اعلام می‌کنیم.

سخنگوی وزارت خارجه همچنین در پاسخ به سوالی در رابطه با اخبار منتشرشده مبنی بر سفر لاوروف به تهران خاطر نشان کرد: این سفر در حال برنامه‌ریزی است و هر زمان که تاریخ و زمان آن مشخص شد، آن را اعلام می‌کنیم.

سخنگوی وزارت خارجه همچنین در پاسخ به سوالی در رابطه با اخبار منتشرشده مبنی بر سفر لاوروف به تهران خاطر نشان کرد: این سفر در حال برنامه‌ریزی است و هر زمان که تاریخ و زمان آن مشخص شد، آن را اعلام می‌کنیم.

سخنگوی وزارت خارجه همچنین در پاسخ به سوالی در رابطه با اخبار منتشرشده مبنی بر سفر لاوروف به تهران خاطر نشان کرد: این سفر در حال برنامه‌ریزی است و هر زمان که تاریخ و زمان آن مشخص شد، آن را اعلام می‌کنیم.

و عربستان از این موضوع استثنا بوده‌اند، خطاب خبرنگار پرسش کننده گفت: ما به هیچ کشوری در منطقه حمله نکردیم و نمی‌کنیم و باید در استفاده از واژه‌ها دقیق باشیم. وی ادامه داد: ضربات دفاعی ایران صرفاً علیه پایگاه‌ها، امکانات و مواضعی بوده که توسط آمریکا برای حمله به ایران استفاده شده است. ما بارها از کشورهای منطقه خواست‌ایم که بر اساس تعهداتشان در چارچوب حقوق بین‌الملل، اجازه ندهند که آمریکا و رژیم صهیونیستی از خاک‌شان علیه منافع ما استفاده کنند و آنها باید به وظیفه خود در این چهارچوب عمل کنند.

در دفاع از خودمان تردید نمی‌کنیم

بقایی خاطر نشان کرد: ما در دفاع از خودمان تردید نمی‌کنیم و هر بخشی از هر کشوری برای تعرض به ایران مورد استفاده قرار بگیرد، قاعده‌نامشمول اقدامات دفاعی ایران خواهد بود. اینکه ما چه زمانی و با چه کیفیتی از خودمان دفاع کنیم و چگونه عمل کنیم، تصمیمی است که توسط نیروهای مقتدر مسلح کشور با توجه به منافع کشور اتخاذ می‌شود.

مقایسه وزیر خارجه ترکیه ناصواب است

وی در پاسخ به سوالی درباره اظهارات وزیر امور خارجه ترکیه که در مصاحبه‌ای گفته است «اقدامات دفاعی ایران را با اقدامات جنایتکارانه رژیم صهیونیستی در منطقه مقایسه کرد و گفته ایران مدت‌هاست مدعی است که حضور نیروهای نیابتی‌اش در کشورهای دیگر بخشی از سیاست امنیتی پیش‌دستانه این کشور بوده است؛ همان‌طور که اسرائیل نیز به بهانه تأمین امنیت، بخش‌هایی از مناطق را در اشغال خود نگه داشته است»، گفت: حیرت‌آور است از فردی مانند آقای هاکان فیدان که چنین مقایسه ناصوابی را انجام دهد. کشوری که خود بارها در معرض تهدید و ارا عاب رژیم صهیونیستی قرار داشته، به‌خوبی می‌داند که این رژیم ماهیتی توسعه‌طلب دارد و به دنبال آسیب‌زدن به امنیت کل منطقه از جمله ترکیه است. بقایی افزود: برای ما این پرسش وجود دارد و انتظار داریم دوستان ترکیه‌ای ما در این زمینه توضیح دهند که چگونه به چنین مقایسه عجیب و غریبی رسیده‌اند.

اجازه نخواهیم داد تنگه هرمز به محلی برای تهدید امنیت ملی ایران تبدیل شود

سخنگوی دستگاه دیپلماسی افزود: در رابطه با تنگه هرمز، موضع ما خیلی شفاف بیان شده و تکالیف ما روشن است. ما تاکید کرده‌ایم که اجازه نخواهیم داد تنگه هرمز به محلی برای تهدید امنیت ملی ایران تبدیل شود. در عین حال، صادقانه و مسئولانه برای تأمین امنیت و ایمنی کشتیرانی در این مسیر تلاش کرده‌ایم.

بقایی بابیان اینکه «طرفی که دالتمأ در این مسیر کارشکنی